

KONKRÉTNÍ MOŽNOSTI HODNOCENÍ A TOLERANCE DĚTÍ S SPU

DIKTÁTY

- psaní diktátů je činnost, která působí problémy u všech tří nejběžnějších forem SPU
- největší obtíže činí *dysortografikům*, kteří mívají poruchy sluchového vnímání, problémy v oblasti jazykového citu a s praktickým použitím naučených gramatických pravidel
- *dyslektici* mívají obtíže s přečtením toho, co napsali, což jim ztěžuje kontrolu diktátu
- *dysgrafici* mají problém s vlastním aktem psaní, soustředí se na něj a nestačí zdůvodňovat pravopis
- děti s SPU mívají pomalejší pracovní tempo – časově limitovaný diktát nestíhají napsat
- u dětí s *lehkou mozkovou dysfunkcí* ovlivňují psaní diktátů poruchy pozornosti, paměti a myšlení, impulzivita, hyperaktivita
- psaní diktátů klasickým způsobem je jako forma zjišťování vědomostí u dítěte s SPU většinou naprosto nevhodná
- lépe je psaní diktátů u těchto dětí výrazně omezit
- psaní diktátů ale neeliminujeme úplně – pokud by dítě nebylo zvyklé psát podle diktátu, nebylo by perspektivně schopné si zapsat cokoli, co mu bude diktováno
- pokud už diktát píšeme, řídíme se následujícími zásadami:

PSANÍ DIKTÁTŮ:

- diktát by měl být předem procvičený – měly by v něm být jen ty jevy, které má již žák upevněné několikanásobným procvičením
- přizpůsobit tempo diktování tempu psaní
- je-li tempo psaní příliš pomalé, píše dítě pouze to, co stihne napsat (klíčová slova zaměřená na ověřovaný gramatický jev nezařazujeme na konci vět), na tomto způsobu psaní se s dítětem vždy předem dohodneme – dítě není stresováno strachem z toho, že nestihne napsat celý diktát
- dítě píše tak, že vynechává vždy jednu větu – musíme zjistit, zda tento způsob dítěti vyhovuje
- poskytnout dítěti delší čas na kontrolu
- dítě píše diktát jako ostatní, při vyhodnocení si však gramatické chyby, kterých se dopustilo v diktátu ještě ústně ověříme a teprve pak hodnotíme
- při společné ústní kontrole dát dítěti s poruchou co největší prostor k uplatnění znalostí
- diktát připravit jako doplňovačku
- nechat dítěti k dispozici korekční pomůcky
- umožnit tiché předříkávání
- vynechat nebo alespoň omezit psaní časově limitovaných diktátů izolovaných slov

PŘI HODNOCENÍ DIKTÁTŮ:

- klasifikovat diktát mírněji
- využívat možnosti průběžného slovního hodnocení (známku hodnotit pouze v případě, že se dítěti diktát „povede“)
- odlišit specifické chyby plynoucí z poruchy od nspecifických a označit jejich poměr (např. 6S:2N) – zde je nutná znalost specifických chyb

Různé možnosti máme i při OPRAVÁCH DIKTÁTŮ:

- chyby bychom neměli opravovat červeně, červená je kontrastní barva a dítě má tendenci zapamatovat si to, co je zvýrazněno
- naopak zvýraznit slova, která jsou napsána správně
- slova, ve kterých dítě chybovalo, vypíšeme pod diktát ve správném tvaru
- nenutit dítě ke klasickým opravám při domácí přípravě – zavést speciální sešit na evidenci slov, ve kterých dítě chybovalo, sem zapisujeme slova ve správném tvaru

